

LOVEC

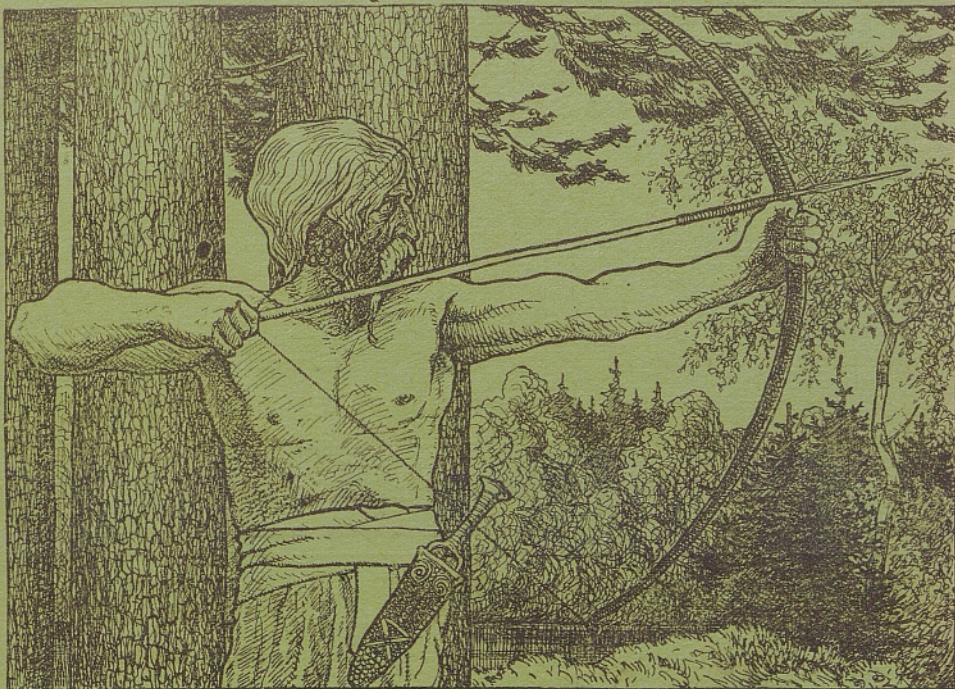
Štev. 12.



List za lov in ribarstvo.



Leto II.



Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec.

VSEBINA:

LOV:

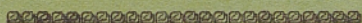
Dr. I. R.: Jelen. (Konec.) — Podgorski: Brakada. (Konec.) — K. R.: Izprememba lovskega zak. na Goriško-Gradiščanskem. (Konec.) — Peter Višnjani: Lovski utrinki. (Konec.) — Plesničar: Iz Trnovskega gozda. (Dalje.) — Iz lovskega oprtnika.

LISTEK:

Rado Murnik: Brakada brez braka.

RIBARSTVO:

P. Višnjani: Ribarski spomini. (Dalje.) — Iz ribarske mreže.



PRILOGA: Čigava je ropna divjad? (Konec.) — Mala oznanila. — Lovski in ribarski koledar. — Oglasi.



Slovensko lovsko društvo

in njegovo
glasilo

„Lovec“



Društvo je namenjeno slovenskim lovcem vseh pokrajin. Sedež mu je v Ljubljani.

Clanarina znaša na leto **5 Kron.** Kdor pa plača enkrat za vselej 50 kron, postane ustanovni član in je nadaljnjih letnih prispevkov oproščen.

Društvo izdaja svoje glasilo „**Lovec**“, in sicer po enkrat na mesec.

Člani dobivajo „Lovca“ brezplačno; za nečlane v Avstro-Ogrski pa znaša naročnina **6 kron** na leto; oni, ki bivajo v inozemstvu, imajo doplačati še poštnino.

List priobčuje tudi oznanila po tehle cenah:

	na ovitku:	na prilogi:
cela stran	K 250.—	K 220.—
$\frac{1}{2}$ » »	125.—	» 110.—
$\frac{1}{3}$ » »	84.—	» 74.—
$\frac{1}{4}$ » »	65.—	» 55.—
$\frac{1}{8}$ » »	40.—	» 30.—
$\frac{1}{16}$ » »	18.—	» 16.—

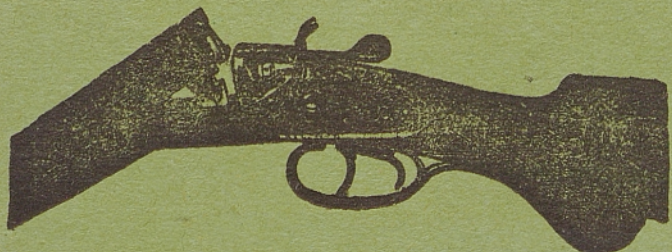
Društveno znamenje dobe člani pri odboru za 2 kroni. Pisma in pošiljatve je nasloviti na:

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani.

Prva borovska orožno-
tvorniška družba

PETER WERNIG

Gr. z om. z. v Berovijah na Koroškem



Iznajditelj in izdelovatelj „Triumph-Rifled vrtanja“ in „Wernigovega univerzalnega vrtanja“ z najgostejšim, neprekinljivim vrtanjem, kakršnega še ni bilo, velikanskega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah. P. n. lovcem priporoča svoje izdelke prve vrste in kakor pero lahke tricevke, kratke lovske puške, dvocevke za šibre in krogel, risane dvocevke (Bockgewehr), Manlicher Schönanerjeve kratke

puške in pa Wernigove štiricevne puške. — Priporočam svoje puške za krogel, kaliber 9,3 mm, preiskušene na različne strele. Kot največjo novost za dvocevke in šibre in krogel priporočam patrone z nikljinim plašcem 9,3 mm — s svinčeno ostjo in 9,3 mm patrone z legiranimi strelji in papirnim vodom. — Cenovnik zastoj in franko. —

Jakob Zalaznik, slaščičarna, pekarija in kavarna

Stari trg št. 21

Podružnica: Glavni trg št. 6, Bolodvorska ulica št. 8.

Čekovni račun pri c. kr. hran. uradu št. 113.187

Telefon št. 194.

Čigava je ropna divjad?

(Odl. z dne 29. septembra 1911, Kr. VI. 112/11 4).

(Konec.)

V zmislu § 1. v vojvodini Kranjski še vedno pravnoveljavne naredbe o lovu in divjih lovcih z dne 28./2. 1786., ki vsebuje določitev bistva lovske pravice, je pridržana aprehenzijska pravica za vsakatero v lovnem okolišu se nahajajočo, bodisi koristno, bodisi škodljivo divjačino izključno imetniku lova. O prilastitveni pravici drugih oseb (§§ 382, 383 o. d. z.) se tedaj tudi glede škodljivih ropnih živali ne da govoriti in to tem manj, ker ravno določila §§ 19 in 20 omenjene naredbe o lovu prepovedujejo prilastitev divjačine katerekoli vrste in proglašajo to za tatvino.

Četudi se nahaja v § 3. omenjene naredbe o lovu določba, da sme divje prešiče zunaj zverinjaka, dalje volkove, lisice in druge škodljive ropne živali vsakdo pobiti ob vsakem letnem času in je vsled te določbe izjemoma omejena aprehenzijska pravica lovskega imetnika, pa vendar ni dopustno, raztezati take izjeme in izvajati iz te izjeme več pravic, kakor jih daje ta izjema sama. Upravičenost, usmrtiti ropno divjačino še ne daje tretjemu pravice, si tako divjačino tudi prisvajati ali jo celo loviti.

Ta nazor je izražen tudi v partikularnih zakonih. Tako je določeno v zakonu z dne 1./10 1870 št. 32 dež. zak. (kakor je izražen v noveli z dne 31/12. 1872 dež. zak. št. 3 ex 1873) za Bukovino, odlok deželne vlade za Kranjsko z dne 18./5 1856 št. 18 dež. zak., odlok namestništva za Gorenjo Avstrijo z dne 16./11. 1854 št. 24 dež. zak. in razglas deželnega predsedstva šlezijskega z dne 16./5 1878 št. 22 dež. zak., da ima tisti, ki usmrti ropno žival, sicer pravico do določene premije ali talje, dočim je lastnina pridržana lovskemu imetniku. S tem je izrečeno le to, da se nahaja lovski upravičenec v posestnem razmerju glede vse divjačine, nahajajoče se v njegovem lovskem okolišu, v razmerju namreč, vsled katerega lahko razpolaga o vsej divjačini svojega revirja. Ni tedaj resnično, da citirani odlok deželne vlade kranjske ni v nobeni zvezi s pričujočim kazenskim slučajem. Deželni zbor kranjski je medtem

L.

(glej razglas kranjskega deželnega odbora z dne 4./12 1909 št. 16.138 dež. zak. št. 21) sicer odpravil premije, uvedene po razglasu deželnega odbora z dne 12/12 1869 dež. zak. št. 2 ex 1870 za usmrčenje ropnih živali, toda s tem se niso izpremenile lastninske razmere glede ropnih živali.

Lovski zakoni zgoraj navedenih kronovin določajo zgolj to, da je vsakemu dovoljeno loviti, pobijati in s tem pridobivati zverjad, zajeto v prostosti, kakor medvede, volkove, rise, divje mačke in divje merjasce in da smejo druge imenoma navedene živalske vrste, med njimi tudi plemenito kuno, vzeti poleg lovskega upravičenca in lastnika sveta v posest s pismenim dovoljenjem teh oseb tudi tretje osebe, na javnem svetu pa vsakdo. Toda ne glede na to, da vojvodina Kranjska še nima samostojnega lovskega zakona in da enotna določila omenjenih deželnih zakonov tukaj ne pridejo v poštev, je bilo uvaževati, da se dejanje ni zgodilo na javnem svetu, da tudi obtoženca nista bila lastnika dotičnega sveta, in da jima ni dal niti lastnik sveta niti lovski imetnik dovoljenja za lov na kune.

Tudi pravosodje kasacijskega dvora vztraja na zgoraj označenem stališču (prim. odločbe zb. št. 553, 670, 1602, 1844, 3457.) in odločba z dne 3./4 1900 št. 3813 zb. št. 2458 pravi posebej, da je plemenita kuna, čislana radi svoje lepe kože, primeren predmet lovske tatvine. Obtožencema ne more koristiti, da je deželno sodišče in državno pravdnništvo ljubljansko rešilo to pravno vprašanje v drugih kazenskih slučajih drugače. V pričujočem kazenskem slučaju se je ugotovljeni dejanski stan subsumiral pod pravo kazensko zakonito določilo in tedaj ničnostna pritožba ni utemeljena.

=====

MALA OZNANILA.

Naprodaj je 7 mesečna lepa **kuna-belica**; popolnoma krotka, gre brez verižice s človekom po ulici, ako ga količkaj pozna. Cena po dogovoru. — **Karl Kovač**, Stari trg pri Rakeku.

Dveleten **frmač**, napol dresiran, se takoj proda pri **Ivanu Ogrinu**, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 8.

Brak, 1 $\frac{1}{2}$ leta star, bele barve, črnolisast, izvrsten gonjač, se **proda** po primerni ceni — le lovcem. Več pove iz vljudnosti **Karol Tušek**, lovec v Hrastniku.

Naprodaj je **frmač**, čistokrven, jako lep, nemške pasme, kratkodlak, sedem mesecev star. Ogleda se lahko pri **I. Rozmanu** v Ljubljani, Stros Mayerjeva ul. 1.

Naprodaj je radi premestitve enoleten angleški **pointer** pristne pasme, nepokvarjen. — **Emil Durini**, trgovec, Rudolfovo.

=====



DECEMBER

Jelen.

Piše dr. I. R.

(Konec.)

Starost samca presoja se po številu stožcev pa le ni povsem zanesljivo, ker jelen v razvoju mnogokrat preskoči letnico, v starosti pa zopet nasaja manj stožcev, nego ima let. Navadno vzraščajo stožci na tak način, kakor kažejo naslednji obrisi; potem se razraščajo samo vršički (Krone).



Z ozirom na ta razvoj nazivlja se tudi jelen

1. jelenče (Spiesser), 2. vilar, 3. šesterak, 4. osmerak, deseterak itd.

Po tretjem odmetu, torej kot osmeraka smatramo jelena za izraslega in lovnega. Mlajše jelene streljati je nevredno poštenega in dostojnega lovca, kateremu je kaj do dobrega lovskega imena.

a) količ, b) nadočnik (Augensprosse), c) srednjik (Mittelsprosse), d) lovnik, e) sivček, f) vršičniki, prvi, drugi itd.

Sredi meseca septembra se pričenja jelenju čas plemenitve ali rukanja, pojanja (Brunftzeit). Dočim živi starejši samec dotlej samotno in skrito, prične ob tem času vohati po sledih košut in vpije v tihih nočeh po njih. Pravimo, da se „oglaša“ (meldet) ali da „trobi“ (röhr, orgelt). Pa tudi košutam se zbudi spolni nagon, da so „pojave“. V večjih ali manjših krdelih se zbirajo na primernem kraju, navadno na večji mirni jasi, kjer se vrši svatovanje; tak prostor imenujemo „pojališče“ (Brunftplatz.) Živali so od kraja vse močno razburjene in izkušajo jelenu navidezno uhajati. Zlasti košute — samice, katere se še niso otelele, so jako nemirne in plahe in se kažejo skrajno nepristopne.*

Krdelo nadvladuje navadno starejši in krepkejši samec, ki ne dovoli nobenemu tekmecu v bližino in čuva skrbno, da mu kdo ne bi izneveril nezanesljivih krasotic. Takega jelena imenujemo plemenjaka (Platzhirsch). Poleg njega pa kolovrati okrog krdela navadno še po več drugih slabotnejših jelenov — „mladeničev“ (Beihirsch) seveda v primerni razdalji od plemenjaka. Plemenjak je tako strasten in razburjen, da ne misli niti več na pašo; goneč svoje košute pred seboj, se napije medpotoma v studencu in si ohladi razgrete ude.

Časih pa se zgodi, da pride enako močan samec vasovat h krdelu in tedaj se prične med obema češče boj na življenje in smrt. Ko sta se priklicala drug drugega, tedaj pričneta mendrati in biti po ruši in prsti; z rogovjem pulita iz tal travo, mah in grmičevje, potem pa se zaletavata z divjim srdom drug v drugega, da zveni rog ob rogu in se kadi krog bojnikov prah in potni sopar. Kdor je krepkejši, porazi brez usmiljenja protivnika na tla in mu zatisne ostro orožje med rebra — prigodi se pa tudi, da se oba zatakmeta in zamotata drug drugemu v rogovilje in da ne moreta več narazen. Bedno morata poginiti zaradi ljubezni, ker ju je čudna usoda spojila in prikovala z neločnimi verigami smrtnega sovraštva!

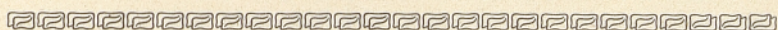
Take in enake prilike pa takoj porabijo „mladeniči“ in uživajo z nezvestimi družicami viteških bojnikov svatovsko veselje, na katero bi sicer še morali čakati dotlej, da se plemenjak upehan in truden, zmučen in shujšan čez nekaj tednov vendar umakne s pozorišča in prične zopet svoje samotarsko življenje.

Oplemenjena (beschlagen) košuta nosi 40—42 tednov in se imenuje breja ali otelečena (hoch beschlagen). Konec majnika ali junija pa stori eno ali dvoje telet. Po dobrem tednu so obe že toliko gibčni, da ju noben človek več ne ujame brez posebnih priprav.

* Oplemenjene košutice nazivljamo ali kratko košute ali „teletnice“ (Kalbtier); one, katere se radi starosti ali iz drugega vzroka ne oplojajo več, pa imenujemo „starke“ (Gelttier), jalovke, sivke.

V sedanjih razmerah je treba jelene skrbno gojiti in oskrbovati, ako jih želimo rediti bodisi v zagrajnini ali na prostem; zlasti pa moramo skrbeti zanje pozimi, ko gladna žival radi zmrzlega snega ne more do borne paše. Zato morajo v vsakem takem okraju biti primerne jasli ali kozelci in skednji za seno, solarnice in vedno tekoča voda, ki ne zmrzne izlahka.

Jeleni delajo mnogokrat veliko škodo v gozdu, zlasti ako se navadijo lupiti skorjo dreves, posebno smrek in hoj, koder je premalo živeža, grmičevja. Včasih pa je to tudi zgolj razvada.



Brakada.

Spisal Podgorski.

(Dalje.)

Ako hočem prirediti brakado, moram uvaževati dve vprašanji: kje bom lovil in koga povabim?

Kdor priredi na leto samo eno brakado ali dve, temu si ni treba beliti glave, kje bo lovil. Drugače pa zakupnik ali imetnik lastnega lova, ki hoče prirediti na leto več brakad. On mora ravnati po gotovem načrtu. Vodilna misel tega načrta bodi: vznemirjati lovišče kolikor mogoče malo.

Divjačina ljubi zlasti mir. Čim mirnejši je revir, tem bolje uspeva divjad. Ker pa vsaka brakada vznemirja lovišče, moramo prirejati brakade tako, da ima prelovljeno lovišče dalje časa popoln mir. Napak je, danes loviti v lovišču A., čez teden pa v sosednjem lovišču B. Brakada namreč ne vznemirja samo onega lovišča, kjer se vrši brakada, ampak tudi sosednja lovišča. Paziti moram, da je mirno nele prelovljeno lovišče, ampak tudi sosednje. Zato priredim prihodnjo brakado ravno na nasprotnem koncu lovišča, ne pa v bližini zadnjega lova.

Divjačini je treba dati po vsaki brakadi časa dovolj, da se odahne in pomiri. Ako jo pa preganjam teden za tednom in brakiram vedno na eni strani, gotovo uničim lovišče. To velja posebno za lovišča srn. Zato je najbolje, da si osnujemo že prej gotov načrt in ravnamo po tem načrtu po možnosti vso lovno dobo.

Seveda je včasih vsled vremenskih izprememb neogibno potrebno, da se odmaknemo od načrta. To pa ne škoduje toliko, ako le ob tem ravnam po pravilu in ne vznemirjam divjačine v kraju, kjer sem lovil zadnjič.

Pri določitvi kraja za brakado moram upoštevati tudi to, koliko bo gonj. Ob tem greše lovci mnogo, ker dopuste ali preveč, ali premalo

gonj pri eni brakadi. Nekateri zakupniki imajo navado, zadovoljiti se z eno samo veliko gonjo, ki traja po več ur. Drugi zopet narede po tri, štiri gonje, pet ali še več gonj en dan.

Ne vнемam se za eno samo gonjo. Prvič je treba upoštevati, da vpliva gonja na lovce duhomorno, če traja le predolgo, in naj si bo še tako zanimiva. Stati, recimo, od 10. ali 11. dopoldne pa do 3. ali 4. popoldne na enem in istem mestu, to ni posebna zabava, zlasti ne v mrazu ali ob slabem vremenu, in ako vrhutega ne slišim ne psov ne roga.

Tudi se ne navdušujem za preveč gonj. Lovcem ni prijetno, če se morajo premikati sedaj sem, sedaj tja; razen tega pa izgubimo mnogo časa in vznemirimo lovišče prerano; to izkoristi posebno lisica in beži že ob prvem hrupu iz lovišča ali pa v jamo.

Ako je dvajset, trideset strelcev, skoraj ni mogoče, narediti več kakor dve gonji. Preden se snide in zopet razide toliko lovcev, mine toliko časa, da ga potem nič ne preostane za samo brakado, posebno pozimi, ko so dnevi kratki.

Najlepše je narediti dve gonji, in sicer prvo od devetih do dvanajstih, drugo pa od dveh do štirih. Za prvo določi nekoliko večje lovišče, ker utegne trajati tudi dalje časa; za popoldne pa bodi lovišče manjše.

Pravilo veli, da vsaka gonja pripravljaj in podpiraj drugo. To je razumeti tako, da prejšnjo gonjo končam tam, kjer se ima pričeti prihodnja. S tem se mnogo pridobi na času in strelci nimajo nepotrebnih potov.

Opoldanji odmor je neobhodno potreben. Odpočiti se morajo psi in oddahniti tudi lovci. Ne odobravam, da bi se lovci gostili in mastili na stajališču. Tu bodi lovec z vso pazljivostjo pri lovu, opoldne se utegne naživiti in napasti dodobra. Žalibog prepogosto vidimo ravno nasprotno prizore. Nikar da bi lovec, tiho za deblom skrit, pazil, kdaj se prikaže divjad, sede mož na širok porobek tako, da ga mora opaziti divjačina vsaj že par sto metrov daleč, potem razgrne vsebino svojega oprtnika in razpoloži okrog sebe celo prodajalnico jestvin. Seveda ima vse skrbno zavito v bel papir; in ko razvije vse to, leži okrog njega kar cel oblak belega papirja, nasredi pa klobase, gnjat, piščanec, kopun itd. In od vsega tega si privošči lovec obilo. Medtem pa si pridno namaka grlo iz trebušnate čutare. Puška je prislonjena k deblu ali pa obešena na bližnjo vejo, saj psov še ni slišati, torej je še časa dovolj. Seveda hoče včasih nesreča, da se ravno v takih trenutkih pokaže izza grma lisičja glava, ali se ti pa prav tiho prikrade srna. Preden je puška pri licu, je kajpada lisica že davno pobrala šila in kopita, srna pa je že bogvekje. Kdo je kriv? Lovčeva nepazljivost. Za take poizkuse je opol-

danski odmor. Tu naj se poje in popije, kolikor je potrebno za okrepčanje, več pa tudi ne.

Dolenjci pravijo temu odmoru — »koš«. Žalibog, da ta odmor ni vselej samo »koš«, ampak kaj pogosto »sod«. Zakupnik lova bodi s svojo gostoljubnostjo opoldne skop, kolikor se tiče mokrote. Docela zadostuje pol litra lahkega vina ali dva vrčka piva vsakemu možu. Prevelika gostoljubnost se maščuje pri popoldanskih gonjah; ponavadi povrnejo lovci tako gostoljubnost s tem, da ne pogodijo nič kosmatega več.

Opoldne morajo psi vsekakor dobiti nekaj hrane. Na naših brakadah često krmijo pse z drobom divjačine; to nespametno navado moramo obsojati najstrože, ker navajajo pse naravnost k temu, da načenjajo mrtvo divjačino, včasih celo še živo. Razen tega pa drob samo teži pasji želodec, in pes, ki se je preobjedel, popoldne ni sposoben za lov. Kdor ne veruje, da drobovina ni hrana za psa, on vrzi svojemu lačnemu psu drob zajca ali srne, potem ga pa vzemi s seboj v sobo. Pes sam mu dokaže (zlasti v zakurjeni sobi) kmalu, kako dobro mu je teknilo tako kosilo.

Opoldne je psom najboljše dati pasjih kolačev, kakršne v zadnjem času radi kupujejo lovci za svoje sotrudnike. Dva kosčka popolnoma zadostujeta psu; staneta približno 12 vinarjev. Te kolače lahko jemljemo s seboj, ker jim je treba le malo prostora; v polovico oprtnika moremo naložiti hrane za celo tropo psov. Dobro je dati psom opoldne nekoliko vode, toda ne preveč. Sicer pa potrebujejo braki sami le malo vode.

Če se opoldanji odmor raztegne na dve uri, potem preostaneta za popoldne samo dve uri in v tem času je težko, narediti več gonj kakor eno. Znana je resnica, da je popoldanja gonja vedno slabša, kakor pa dopoldanja, pa najsi bodo psi novi, izpočiti. Večkrat je temu vzrok »koš«, še večkrat pa »sod«.

Najljubše so mi brakade z dvema gonjama in najlažje se izvedejo lepo v splošno zadovoljnost.

Drugo vprašanje zakupniku je: Koga povabim na lov?

Brakade so najlepša prilika, da se snidejo prijatelji lovci oddaleč in od blizu. To sem poudarjal že početkoma. Vendar pa je treba pomisliti, da na brakado ne spada vsak, kdor ima kako zarjavelo puško pod streho. Brakada potrebuje pravih lovcev od pete do glave, ne pa ljudi, ki ne ločijo lisice od psa.

Koliko greše v tem oziru pri nas, to kriči do neba. Naše brakade so podobne kmečkim puntom, ko je drla skupaj »uboga gmajna«, ali vsaj črni vojski, ne pa ugledni lovski družbi. Na brakado vabijo nekateri dandanes vsakega in se kar nič ne ozirajo na to, ali je lovec,

ali ne. In kaj je posledica? Prvič nered, podoben babilonski zmešnjavi, drugič neuspeh lova in tretjič — marsikatera nesreča!

Nedavno sem imel čast, na brakadi sniti se s trebušnatim, okrogličnim krčmarjem. Držal je puško tako, da so cevi moleli meni v trebuh. Odmaknem se previdno in pogledam, če ima petelina zaprta. No in kaj vidim? Oba petelina sta napeta. Snamem puško, zaprem petelina in pogledam, če je nabita. Seveda je nabasana. Prijazno ga opozorim, da je vendar več kot vnebovpijoča neprevidnost, tako rogoviliti z nabasano puško. On mi pa odgovori: „Saj se ne more nič zgoditi!“ In še užaljen je bil povrhu.

Ako bi se bilo pripetilo to na mojem lovu, bi ga bil seveda poslal takoj domov; ker sem bil pa tudi jaz gost, kakor on, sem moral molčati. Seveda sem gledal, da sem pri prihodnji gonji stal nekaj kilometrov daleč od tega možica. Kdo še ni doživel takih prizorov? Pravi čudež, da se ne pripeti pri brakadah še več nesreč vsled neprevidnega ravnanja z orožjem.

Toda neprevidni so taki „brakadarji“ ne samo pri orožju, ampak tudi pri streljanju, neprevidni na stajališčih. Ali ti bo streljal naravnost proti tebi, da slišiš žvižgati šibre okrog ušes, ali pa se bo tiho premaknil s svojega stajališča, in ko hočeš streljati na divjačino, zagledaš v tisti smeri glavo svojega soseda. Bilo mu je dolgčas in hotel te je obiskati.

In kako se vede brakadar na stajališču? Najprej seveda ni zadovoljen z mestom, ki mu ga je odkazal vodja lova; pomakne se iz črte strelcev, se razkorači na vzvišenem mestu, da ga mora divjačina videti vsaj nekaj kilometrov daleč, se vrti in pleše, kakor petelin na zvoniku, rogovili s puško, da se kar bliska, noslja, kiha, se usekuje, pljuje okrog sebe na desno in levo. Kako bi bilo mogoče, da bi prišla žival k takemu „lovcu“? Če pa priženo psi divjačino res do njega, jo redno zgreši ali pa obstreli.

No, možu navsezadnje ni toliko zameriti. On sploh ni lovec, udeleži se na leto morda dveh, treh brakad, samo zato, ker velja to kot „nobel“. Nikogar ni, ki bi ga poučil, kako se naj vede na lovu; vede se pač tako, kakor je navajen doma v svoji prodajalnici, gostilnici ali pa pisarnici. Zameriti je mnogo bolj imetniku lova, ako vabi take nelovce na brakado.

Nikoli naj ne bi pozabil noben imetnik lova tega, da brakada zahteva celega lovca, ne pa lovskih diletantov. Z desetimi dobrimi lovci upam doseči lepši uspeh, kakor s petdesetimi skazami.

Bodimo previdni in vabimo na lov res samo lovce! Res pa je, da je dobrih lovcev in zanesljivih strelcev le malo in da jih ni lahko zbrati. Imetniki lova si morejo pomagati nekoliko na ta način, da se

dogovore že početkoma, kdaj prirede večje brakade, in o tem pravočasno obvestijo lovce, katere nameravajo povabiti. Kdor pa se odloči šele v zadnjem trenutku, prirediti brakado, in v petek šele razpošilja vabila na nedeljski lov, ta ne pričakuj, da se mu odzovejo dobri lovci. Akotudi bi mu hoteli ustreči, mu ne morejo, zakaj obljubili so že drugam. Vabila je treba razposlati pravočasno, recimo vsaj en teden pred brakado, večje love pa je najbolje oznaniti že jeseni.

Na vabilo je zapisati: kje bodo lovili lovci, kaj bodo lovili, kje se snidejo, kdaj začno, kdaj nehajo. Pametno je tudi, zapisati, če sme vabljenec privedi s seboj gosta, in če vabitelj želi, da privede povabljeni lovec tudi pse.

Dober lovec privede s sabo samo kaj dobrega. Za dobre lovce pa je na brakadi vedno dovolj prostora.

Ko sem določil, kje bom lovil in koga povabim, se moram lotiti tudi vprašanja, kdo bo vodil lov.

Dober vodja lova je za uspeh brakade pravitako važen, kakor dober general za uspeh bitke. Brez dvoma je zato treba talenta in pa prakse. Vodja lova mora biti energičen, odločen mož, mora lovišče poznati ko svojo dlan in mora ostati miren do konca lova. Vsakdo ni za ta posel, pa je lahko prav dober lovec. Tovariši, če nimate zmožnosti, ne rinite se v ospredje, prepustite to težavno nalogo spretnejšim rokam!

(Dalje v prih. letniku.)



Izpremembra lovskega zakona na Goriško-Gradiščanskem.

Spisal K. R.

(Konec.)

Predkratkim je šel posestnik s svojim hlapcem in z voli v gozd po drva. Med sekanjem in nakladanjem drv je odvezal svoja vola, ki sta se pasla v bližini. Eden volov je zašel z nogo v zanko, stavljen za srno. Zanka je bila stavljen tako zvito na mladem pri-pognjenem drevesu, da je vrgla, ko se je sprožilo drevo, vola v jarek, kjer je obvisel in tulil na vse pretege. Pastir je hotel rešiti žival; ob tem pa je prišel sam v drugo zanko in butnil z glavo ob čok s tako silo, da je omedlel. Gospodar je hotel rešiti žival; ali kako? Zanko oddrgniti volu z noge, ni bilo mogoče, ker je vlekla teža vola zanko in tako tudi drevo v jarek, vol je pa tudi brcal, da brez velike nevarnosti ni bilo mogoče do njega. Ni kazalo drugega, kakor iti po sekuro ter

presekati drevesce. Vol se je zavalil s tako silo v jarek, da ga gospodar ni mogel izvleči iz grape. Vrnil se je v vas, ter komaj s pomočjo vaščanov rešil živino, ki več tednov ni bila za nobeno rabo. Hlapca so pa odnesli v bolnišnico, kjer se je lečil dolgo. Kdo naj povrne gospodarju škodo za vola? Kdo naj vzdržuje pokvarjenega ubogega hlapca? Tožiti? Koga? Kazen? Komu?

Ob cenitvi posestev za eksproprijacijo v svrhu cestne gradbe je skočil cenilec čez jarek v skrito nastavljeno zanko in padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Takih slučajev je nešteto.

Posebno lovcem so te zanke velika nevarnost. Kolikokrat se dogodi, da se sproži padlemu lovcu puška, in kaka nesreča se utegne pripetiti?!

Lovec plača lov, plača čuvaje, poravnava odškodnino za divjačino, čuva žival, in če toži lovskega tatu, kaznujejo s 24 urnim zaporom in z dvema kronama za ukradenega zajca. Zajca se baje (?) dobi po tej ceni na trgu, zato pa znaša tudi odškodnina 2 K. Kakor je prej dokazano, pa stane lovca v resnici vsak zajec najmanj 9 K. Potem pa toži!

Dokazati hočem sedaj prejšnjo trditev, da se bodo dogajale velike nesreče, ako bo zajčji lov postavno prost.

Kmet ima malo posestvo, opazi zajca, kako gloda drevesce na njegovem svetu (recimo, kje na Tolminskem, ker pri nas ima druge hrane dovolj), teče po puško, ustrelj; zajček, slabo zadet, teče še kakih 100 korakov ter pade na sosedovo njivo. Sosed prihiti na lice mesta in pobere zajca. Strelec se protivi temu in zatrjuje, da je zajec njegov, ker ga je streljal na svojem lovu. Tako se pričkata, oba hočeta imeti malega zajčka. Ker se pa na noben način ne morata pobotati, se tožita. Vsak si najme svojega odvetnika. Obravnavo morajo odgoditi radi priči na drug dan, komisija pride na lice mesta, potem je zopet obravnavo z razsodbo, sledi priziv na drugo inštanco, obsodba je potrjena, nasprotnik se obrne na tretjo inštanco, ta odkaže vso stvar zopet prvi itd.

Tožba končana, stroški ogromni; njivica, na kateri je uboga in pa strašno škodljiva živalca glodala drevesce, gre naprodaj; kmetič je ob njo, ob vse nade svojega življenja.

Da, da, tako se bo godilo pozneje, ko bode smel vsakdo loviti zajca! Večji posestniki bodo zanemarjali svoje opravke, hodili na lov, jemali svoje hlapce in delavce za gonjače, vabili goste, jih gostili, in posledica? Počasi začenja jemati posojila pri hranilnici, delati dolgove; prej priden posestnik, obupa, nima več pravega veselja do dela, posestvo peša, peša sam. Obupan se vda pijači, igri, zapravi vse; zapusti nepreskrbljeno deco — sirote, s katerimi je potem obremenjena občina.

Občina trpi, trpi vsak občanar in take žalostne posledice utegne imeti nepremišljeno sklenjen in sprejet zakon.

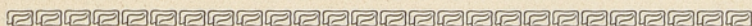
Marsikateremu se zdi vse to smešno, pa je gola resnica. Navedel bi lahko mnogo primerov, kako je spravila marsikatega posestnika lovška strast na beraško palico, ker je zanemarjal svoja zemljišča.

Navesti hočem pa samo en resničen dogodek za svoje trditve.

Trden posestnik na Goriškem si je najel pred nekaterimi leti obširen lov v domači občini. Lovska najemnina je bila po primerni ceni. Ni bila še končana lovška doba osmih let, ko je začelo vidno pešati njegovo premoženje. Vabil je vedno na svoj lov lovce-vaščane, meščane, vabil jih na pojedine itd.

O pravem času je še izprevidel, da ne gre tako naprej. Opustil je lov, se poprijel zopet krepko svojega dela ter si tako pomogel v par letih, da je sedaj trden, premožen in varčen veleposestnik. Še ga vabijo njegovi prijatelji lovci na lov, tudi rad pride v njih društvo kot lovec, ali razlika med sedanjostjo in preteklostjo? Pameten, previden lovec je in dober gospodar.

Te vrstice sem napisal ne samo kot lovec, marveč tudi kot pravi prijatelj vsakega napredka kmetovalstva ter mislim, da ne bo mogel nihče oporekati mojim pojasnilom.



Lovski utrinki.

Piše Peter Višnjana.

(Konec.)

VI.

Stara lovška prislovica pravi: Zajec ima o Božiču zlat rep, beži v adventu preko treh fara. Resničnost tega pregovora izkušamo lovci posebno v onih časih, ko zapade in pomrzne zgodnji sneg. Zastonj je ves trud, psi nimajo sledu, slučajno dvignjeni dolgouhec pa beži ko veter po zamrzlem snegu dalje in dalje. Naročila na divjačino so ravno za Božič najštevilnejša, nujna, in cena zajcem najvišja.

Spominjam se take dobe sredi osemdesetih let. Dan na dan smo se mučili lovci in psi brezuspešno; snega je ležalo nad meter debelo in pokrivala ga je prst debela ledena skorja, ki pa vendar ni povsod držala človeka, tako da sem se vdrl prepogosto do pasu v sneg. Že kobacanje iz takih poledenelih pogreznic je silno utrudljivo; poleg tega je vplivala uprav moreče na nas lovce zavest, da je ves trud ničev; vračali smo se dan na dan premrzli, prazni in kakor pretepeni.

Poizkušal sem ponočno prežo na zajce, da bi ustregel vsaj najboljšim znancem z divjačino. Koliko ur sva prezebala z rajnim Tončkom pod kozelci, kamor so sicer zahajali obedovat zajci! Pa tudi ta prav nelovski način, uporabljen le v skrajnji sili, ni imel uspeha. Pred ponočjo je res prišla lisica pred puško, o zajcih ni bilo sledu. Prav zakleto je bilo.

V teh razmerah se je porodila v meni misel na brakado — ob luninem svitu . . .

Bila je lepa mirna noč. Od mraza je pokalo po drevju. V čarobnem svitu bledih mesečnih žarkov je odsvitala in blestela ledena snežna plan kakor posrebrnjena. Vladal je svet grobni mir, ko sva korakala s Tonetom in štirimi braki po ozki gazi v kriško lovišče. Ob vsakem koraku je rezko škripal sneg. Že po par minutah sva imela ledene tvorbe preko brk in izdihavala kakor lokomotivi.

Hoditi sva mogla le po glavni gazi, vsak korak v stran je bil mučen in povzročil — ropot puške.

Na gorski planoti sva privezala vsakemu psu ali zvonček, ali kraguljček na jermenski ovratnik, da bi v mesečini mogla razločevati pse od divjačine tudi iz dalje. Tone jo je mahnil po gazi v Kriško vas, jaz pa proti Novi vasi; koder se gazi spojita, sva se namenila sniti, oziroma počakati drug drugega.

Ko sva spustila pse, se je pričel pravi satanski lovski ples v ledeni zimski noči. Prav malo trenutkov je motilo brake cingljanje pod vratom; ko so se privadili muziki, so začeli kot besni goniti po pokajoči ledeni planoti. Vsak pes je gonil v drugi smeri, zdaj sem, zdaj tja. Kdo bi se čudil, da pes ni našel divjačine; divjačina je srečala psa — vse je ponoči na nogah. Pod kremplji bežečih in preganjajočih čveteronožcev cvrči ledeni sneg, polni glasovi psov odmevajo poleg zvončkanja — sicer vlada mir zimske noči z vsem krasom, bajnim bleskom naokoli . . . Lovcu pa strastno udarja v prsih srce, vsaka mišica mu je prožno napeta od lovske strasti. In kako beži divjačina ponoči! Nad sto korakov razdalje slišiš prasketanje krempljev po ledeni skorji, par sekund in — huj! — kot meglena dvojna senca puhne mimo lovca. Niti ne veš, kaj je senca, kaj žival, potem pa — streljaj! Preden od mraza otrple roke dvignejo puško, ni ne duha, ne sluha več o njej, slišati je le glas zvončka in pasje javkanje.

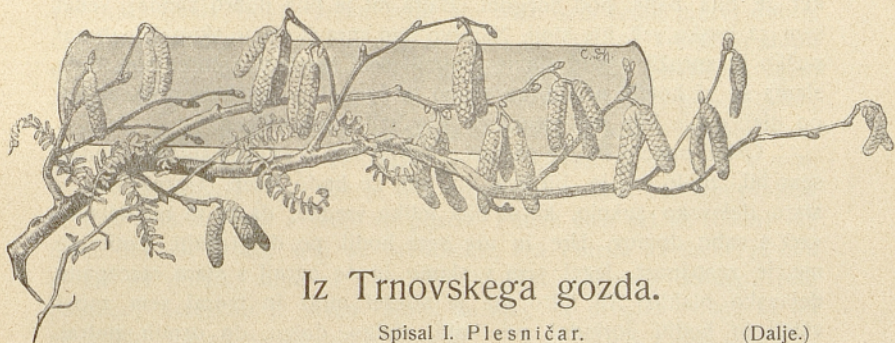
Dvakrat sem opazil pritlikavcu slično stvar komaj nad dvajset korakov od mene pri brinju. Spoznavši, da mi zajec „dela možička“, sem dvignil puško, toda že ga ni bilo več sledu o njem, bliskoma je izginil v megleni mesečini.

Sprožila nisva niti enkrat, dasi sva videla oba mnogo divjačine.

Vsa otrpla od hudega mraza, sva se sešla in prisluškovala le par minut še skupaj bajni zimski nočni brakadi.

Tam daleč za goro je počil strel — kmetič si je preskrbel za Božič pečenko. Na stolpih cerkva so bile ure. Naši psi so gonili in cingljali kot besni zdaj blizu, zdaj daleč. Iz bližnjih vasi in domov pa je odmevalo lajanje psov varuhov.

Vrnila sva se prazna, vsa premrla. Res, bila je bajnolepa noč — pa noč ima svojo moč, nikdar več nisem šel na zimsko ponočno brakado.



Iz Trnovskega gozda.

Spisal I. Plesničar.

(Dalje.)

Srna. (Dodatek.)

Ponoči je zopet zapadel sneg, visok do 30 cm. Spodnji sneg je držal. Da vidim, kako se ima divjačina v mojem službenem okraju, sem vzel puško, palico, smuče na ramo in šel do 1200 metrov visoko na hrib. Ker je bila pot zelo prijetna, se nisem vrnil domov, kakor sem bil nameraval zjutraj. Nadaljeval sem pot, ki je bila od doma, okoli ter nazaj domov dolga šest ur. Na prisojnih krajih je držal spodnji sneg; na osojah pa ne. Navezal sem si smuče in drsal v gozd, da je bilo veselje. Menil sem, da bom potreboval s smučama le tri ure. Ali moj račun in načrt sta bila jako slaba in skoro pogubna!

Do polovice pota sem prišel srečno in veselo. Na lepi poti se mi je prelomil ski nasredi pod nogo, da sem se prekucnil v sneg. Veter je bil namreč čez pot podrl veliko dvovrho bukev, ki je bila pokrita s snegom tako, da se ni nič videla. Ko je ski na oba konca prišel na vrhova, se je zlomil na ridi pod nogo. Rešil sem se z veliko težavo. Glava mi je tičala med vrhovoma v snegu, noge pa na vrhu drevesa. Kaj bi zdaj? Smuče sem vrgel proč in ril naprej po mehkem snegu, ki se je udiral do pasu, približno en meter globoko. Želel sem si, da bi prišel v veliko drvarsko bajto, ki je bila približno kilometer daleč. Kako hodi človek po takem snegu, ve le tisti, ki je to poizkusil že sam. Ob desetih zjutraj sem začel gaziti in prišel ob štirih popoldne

do bajte. Videle so se samo svisli. Ker sem dobro vedel za vrata, sem spestljal sneg, vzel ključ iz špranje in odprl. Zdelo se mi je, da sem rešen.

Ali ni bilo tako! Moker sem bil popolnoma, kolikor ne od snega, pa od znoja. Ker nisem bil tobakar, tudi nisem imel užigalic; in za želodec tudi nič. V kuhinji so bila suha drva; v „sobi“ je bila železna peč in ležišče za štirideset mož, tuptam je visela stara odeja nad slamo. Ko sem stopil v kuhinjo in v sobo, je bilo popolnoma tema, ker je bila bajta pod snegom. Bajta mi je bila dobro znana; vedel sem za vsako reč, kje stoji. Najprvo sem spravil slamo skupaj, nabasal puško in sprožil v kup slame. Ustrelil sem šestkrat zaporedoma, toda slama se ni hotela užgati, akoravno je švignil po vsakem strelu zubelj po njej, da je bila par trenutkov vsa bajta razsvetljena.

Ostali sta mi še dve patroni. Shranil sem ji za vsak slučaj. Truden sem bil, zeblo me je, bil sem pa tudi že hudo lačen. Ogrnil sem si staro delavsko suknjo, ki ni bila toliko vredna, da bi jo bil delavec vzel s sabo domov. Ure in ure sem hodil po dolgi bajti. Lotila se me je zaspanost, legel sem v slamo in se ogrnil s staro razcapano delavsko plahto. Ali hitro me je stresel mraz in moral sem zopet vstati in hoditi gorindol po bajti, dolgo, dolgo, do osmih zjutraj. Ponoči je bril veter in močno brusil po stoinpetdesetletnem bukovju in jelovju. Zdajnzdaj sem slišal, da je kakšen gobov trš zagrmel na tla; ob osmih sem stopil v kuhinjo in videl v svislih pod streho, da je dan. Za pečjo je bil pustil delavec par korenov. Ker sem jih videl že večkrat prej, sem jih dobil lahko. Bilo je le par kosčkov, boljše so bile že ogrizle miši. Tiste ogrizene kosce sem imel za zajtrk. Pomoči ni bilo pričakovati od nikoder, ker sem bil rekel svoji gospodinji, da ne pojdem daleč in da se vrnem kmalu. V bajti me je čakala gotova smrt...

Do najbližje hiše je bilo štiri kilometre, do mojega doma pa osem kilometrov. Koča je bila kakor snoči do strehe zametena od ponočnega vetra. Izkopal sem se iz bajte in gazil sneg kakor včeraj. Približno petsto korakov od kočje sem ugledal sedem srn, ležečih v mali goščavi poleg kolovoza. Ko me je zagledal njih stražar, je dal drugim znamenje in sam je skočil trikrat v globoki sneg, da so se mu videle samo oči. Vsi trije skoki niso bili daljši kakor srnjak. Stisnil se je v stran, skočil je drugi parkrat naprej in se ognil tretjemu. In tako so se vrstili nad dvesto metrov daleč. Bili so trije srnjaki, dve srni in dva mladiča. Vsi so milo jokali pred mano, zlasti pa mladiča. Potolkel bi jih bil lahko vse s palico, saj so bile živali samo nekaj korakov pred mano. Ali hvaležen sem jim bil, da so mi gazile pot, da sem mogel za njimi. Škoda, da je bila tista lega (žleb) prekratka;

ko so srne priskakale do prve dolinice, so skočile vanjo. Tako sem jih gonil, kakor pastir ovce. Potem sem moral sam gaziti sneg in riti dalje. Ozrl sem se še na ubogo utrujeno živalco, ki se je vsa stisnila v sneg do glave in gledala za mano, meneč: Saj nas ne boš več gonil. — Do treh popoldne sem prišel dva kilometra daleč, od bajte do križpotja, kjer se je cesta delila do bližnje hiše in proti mojemu domu. Ne morem opisati radosti in veselja, ki sem ga občutil, ko sem zagledal, da pelje čez cesto dobro utrjena pot. Sedel sem v mehki sneg in vzdihnil: Hvala Bogu, rešen sem! Po stezi sem hodil precej dobro, čez eno uro sem prišel iz gozda. Pri prvi hiši je bila krčma in stopil sem noter, da se okrepčam. V kuhinji na ognjišču je gorel velik ogenj ob polnih loncih, tudi v peči se je nekaj peklo. Dišalo je prav prijetno, posebno meni. Krčmarica mi je prišla že v veži naproti in mi svetovala, naj grem v sobo, ki je že razsvetljena in gorka. Sedel sem k mizi, ki je bila najbliže peči. Ker je bila krčmarica zaklala tisti dan prašiča, sem se dobro gostil z jedjo in pijačo. Potem sem šel še tričetrt ure daleč domov. Doma sem se preoblekel, vsa obleka na meni je bila mokra ali zmrzla, suhe ni bilo nič. Povedal sem nezgodo svoji ženi površno; natančno je nisem pravil ne njej, ne drugim — ker se mi ni ljubilo obujati neprijetnih spominov ... (Dalje v prih. letniku.)

Iz lovskega oprtnika

Vidro na kopnem je ustrelil g. Štepic na lovu v nedeljo, 26. novembra v Ceršaku pri Spielfeldu. Na desnem bregu Mure se raztezajo od Spielfelda doli do Medjimurja po slovenski zemlji lepi lovi, kjer bivajo poleg naših glupastih zajcev posebno radi fazani, jerebi, divje race, regljice, kokoške in druge povodne ptice, pa tudi kakšna srna in lisica. Kmalu za Spielfeldom je urezana za tamošnjo tovarno za lepenko skoro pol ure dolga umetna struga, ki dela z glavno mursko strugo prijazen otok, porasel z nizkim drevjem in močno, visoko travino. Ko so tu v nedeljo pričeli loviti z gonjači, je prišla nenadoma v gonjo na kopnem iz „kanala“ močna vidra. V grmovju se plazečo je takoj dobro pogodil v glavo srečni lovec gosp. davčni upravitelj Štepic iz Maribora. Žival je bila 10½ kg težak samec. Za kožuh je obljubil kožuhar 30 K. — Lovski nazdar! Dr. F. R.

Bela vrana. Dne 27. septembra sva se izprehajala s prijateljem ob gozdnem robu v Jesenovem pri Zagorju ob Savi. Na njivi je sedela velika jata vran, ki se je vzdignila v primerni daljavi. Hkratu sva opazila med njimi belo vrano. V prvem trenutku sva mislila, da je sraka, toda njen let in vsa postava je bila vranja. Na daljnogled sva jo opazovala natančno. Velika je bila kakor druge. Peruti so ji bile snežno bele in tudi drugod je bila svetlejša kakor normalne. Dasi sem jo mnogokrat prepolil z drugimi vred, ni nikdar sedla med sredo jate, ampak vedno le ob kraju. Teren ni bil ugoden, jata je bila velika, zato bele vrane nisem mogel doseči — kljubu dveurnemu zalezovanju. Ako jo najdem o prihodnjih počitnicah še v onem kraju, Vam poročim, oziroma Vam jo pošljem samo. — Lovski nazdar!

Dunaj, 18. novembra 1911.

Fr. Zupan, med.

Divji maček. Za brakade 25. novembra sem na Barki pri Divači ustrelil izredno velikega divjega mačka, težkega $6\frac{1}{2}$ kg. — Z lovskim pozdravom!

Divča, 26. novembra 1911.

R. Pogačnik.

Vidra. Ujel sem 18. novembra 7 kg težko vidro-samico. Njena koža je precej velika, meri od nosa do konec repa 1 m 46 cm.

Vidrina koža ne izpremeni dlake kakor koža kune ali lisice ali druge živali. Vidrovina je pozimi in poleti dobra za krznarja. — Lovski pozdrav!

Pudob, 26. novembra 1911.

Ivan Krašovec, ribič, Stari trg pri Rakeku.

Vidra. 7. decembra sem ujel vidro-samico, težko $4\frac{1}{2}$ kg. Ni bila velika, ali jako huda roparica. Ob obrežju sem našel mnogo žlahtnih rakov, napol pregriženih ali celih. Sita je lovila menda kar za zabavo. Ulovil sem jo šele šesto noč. Ujel bi jo bil gotovo prej, ker sem ji takoj nastavil štiri pasti. Toda neznan zločestnik mi je sprožil tri pasti. Najbrže me je bil opazoval, nastavljaljočega pasti. Ukral jih pa ni, ker se je bal priti pod ključ.

Pudob, 8. decembra 1911.

Ivan Krašovec, ribič, Stari trg pri Rakeku.

Volkovi in medvedje na Hrvaškem. V okolici Otočca so se prikazali v zadnjem času v velikem številu medvedje in volkovi ter so naredili mnogo škode. Priredili so nanje velik lov.

Škotski terizerji. Slovenskim lovcem priporočamo pse škotske pasme, ki so za lov na lisice, jazbece, vidre, divje mačke, sploh za vso ropno divjad pravi satan. Moja psica „Murka-Podgora“ iz pesarnice društvenega predsednika g. dr. Ivana Lovrenčiča je iz direktne rodbine „Handi Radikal“ in „Handi Banter iz Londona. Prvi je bil odlikovan 34 krat. Ta pasma je tudi izboren brakir na zajce, srne, lisice. Da se naseli tudi pri nas, oddam lovcem za polovično ceno psa in 2 psici; stari so po 4 mesece. — Lovski nazdar! *Ivan Kodrič*, lovec, Sv. Križ p. Kostanjevica.

Jesenska selitev kljunačev. Ivan Mercina iz Lož na Vipavskem je ustrelil prvega kljunača dne 1. oktobra v kraju, ki leži proti burji. Dne 10. oktobra pa je spodil Anton Hrovatin st. iz Vipave pri Sanaboru 3 sloke; ustrelil je eno. Oskrbnik g. Riedl pa jih je bil ustrelil do 14. oktobra baje že 16. Na Kranjskem so dobili letos izredno mnogo slok, posebno v ljubljanski okolici. Prosimo vse gg. lovce, da nam sporoče natančno število letos jeseni ustreljenih slok, dan in lovišče. Od drugod nam prihajajo manj ugodna poročila, posebno so nemški lovski časniki prav malobesedni, kar se tiče jesenske selitve ptic dolgega obraza. Tudi s Hrvaškega nimamo nobenih poročil. V prihodnji številki priobčimo natančnejše podatke; že danes pa lahko pripomnimo, da je bilo okoli 24. oktobra, kakor tudi druga leta največ kljunačev na poti. Tukaj navedem le še, da je ustrelil dne 2. decembra g. dr. G. Dolschein pri Logatcu 3 kljunače, dan pozneje, t. j. 3. decembra pa je spodil g. nadgeometer Gatsch 1 kljunača.

Kot zgodovinski spomin mi je zabeležiti, da se je l. 1871. začela jesenska selitev, nenavadno obilna, že precej začetkom oktobra. (I. Sl. v „A. Hugos Jagd-Zeitung 1872, str. 33., opomba *). — Z lovskim pozdravom!

Dr. J. P.

Nezgoda na lovu. Dne 20. decembra t. l. je bil lov v Portovi hosti pri Novem mestu na desnem bregu Krke, kakor navadno vsako leto pred Božičem. Na lovu je bil tudi upokojeni deželnosodni svetnik g. M. pl. Langer, ki šteje med najboljše lovce vinorodne Dolenjske. Ko je bil zapustil stajališče, je sprožil nanj njegov sosed in ga zadel v stegno in dimlje. Tudi nesrečni strelec je vrl lovec in zna ravhati z orožjem; zato ni tu govora o kaki zanikarnosti, temveč je ta nezgoda le nesrečen slučaj, ki nas zopet uči, kako neizrečeno previdno moramo ravhati z orožjem. Ponesrečenega so precej spravili v bolnico v Kandijo; baje ni v nevarnosti. Želimo mu iz vsega srca, da bi prav kmalu okreval popolnoma.

Dr. J. P.



Brakada brez braka.

Spisal Rado Murnik.

Danes naj vam poročam o novem imenitnem uspehu slovite „Nedeljske bratovščine“ v Zali skali, je pripovedoval odkritosrčni, rešnicoljubni doktor Kljukec, zagrizen nedeljski lovec.

Vem sicer prav dobro, da ta nesebična, požrtovalna družba rada skriva bengalično luč svojih izrednih, nemara celo neverjetnih uspehov pod polovnjakom junaške ponižnosti; vem, da ji je lakota slave docela neznana bolezen. Ali! Tudi slavec se ne meni za hvalo rože, slavec poje brez upa plačila. Zaloskalska „Nedeljska bratovščina“ deluje natihoma, menda zlasti zato, ker se boji, da bi budila s svojimi lovskimi uspehi blede zavist manj srečnih lovcev.

Vrli bratje niso izpustili nobenega praznika ne nedelje, marveč so vedno enako navdušeno in vztrajno lovili tudi ob najslabšem vremenu. Toda vsa njih občudovanja vredna potrpežljivost dolgo dolgo ni rodila zaželenega sadu, niti nobenega krta, niti nobenega močerada. Vračali so se vedno prazni, to se pravi brez divjačine, pač pa s kanihalskim tekom in gigantovsko žejo.

Ohtemtakem se jim je zdelo umestno in potrebno, sklicati izredno sejo v zadnji sobi sloveče gostilnice Kašoliznikove. In prišli so in sedli po alfabetu za mizo gospoda bratje: načelnik Bibolaz, Hahalin, krčmar Kašoliznik, mesar Klobasar, Migomig, dolgi zaloskalski Rothschild Pipopuh, društveni tajnik in upokojeni profesor Plešoprask, sentimentalni Pušoljub in sitni blagajnik Zgagogoj.

In dvignil se je brat načelnik Bibolaz pa v imenu Diane in drugih priljubljenih svetnikov lovskih sprožil petelina svoje zgovornosti menda takole:

„Prmejkuš, slavna bratovščina, slaba nam prede, slaba. Lovska smola nas klofuta od vseh strani. Kako lepo je je'a procvitati naša bratovščina! Ut figurae docent — Bibolaz je pokazal s svojo cigaro pod društveno geslo — smo ustrelili takoj v prvih dneh krta in močerada v lovišču, kjer bi moral obupati tudi sam Nimrod. Prmejkuš, slavna gospoda, Kašoliznikovo vino pa res ni napačno. Kašoliznik, prinesi mi ga še polič, pa se hitro vrni, da ne zamudiš nobene besede.“

„Izginili so tudi krti in močeradi,“ je nadaljeval bratovščine modri načelnik Bibolaz, ko se je vrnil gostilničar.

„Kje so moje rožice!“ je vzdihnil sentimentalni Pušoljub, ki je imel že pri drugem poliču lirične napade. „Vzela jih je zima, mraz.“

„Molči, poslušaj pa pij!“ ga je zavrnil govornik. „Res je, da se je pred petimi tedni priklatila v naše lovišče veverica, divjačina visokega lova. Res je tudi, da jo je ustrelil naš neprekosni naglostrelec Pipopuh, naš Buffalo-Bill, in da jo je pobral, raztrgal in pogoltnil pes Putifar, še preden smo jo mogli poslati dermoplastu.“

„Sciurus vulgaris, veverica,“ je mrmral profesor Plešoprask žalostno v svojo kupico.

„Uvažujoč vse to, predlagam slavni „Nedeljski bratovščini“, da priredimo jutri, v nedeljo zjutraj, brakado na — Kašoliznikovega pujska.“

„Na pujska?“ so se veselo čudili malone vsi poslušalci.

Tedaj pa se je dvignil brat Zgagogoj in jel onegaviti in prodajati sitnost natanko takole:

„Velecenjeni bratje! Prav žal mi je, da vam moram oporekati. Ali zakaj bi uganjal potuhnjenost in hinavščino, ko gre za tako važno stvar! Nikakor ne morem odobravati nameravane brakađe na domačega prašička, in sicer zato ne, ker nimamo nobenega psa-braka! Brata Bibolaza pes Putifar je doslej zadostoval za vso našo bratovščino z omejeno divjačino. Žalibog je tega izbornega braka povozil avtomobil, da šanta po obeh sprednjih nogah, po zadnjih pa tudi še ne more hoditi.“

„Že zopet,“ je vzkipeł načelnik Bibolaz. „Brat Zgagogoj mora delati zgago, če ne, pa ni srečen in zdrav.“

„Pa vzemimo Kašoliznikovega psa Habakuka, ki je priklenjen na dvorišču,“ je svetoval Hahalin in se sramežljivo veselil svoje bistroumnosti.

„Habakuk ni niti brak, niti frmač, ampak odličen stražnik,“ je ugovarjal Migomig.

„Pomislimo vendar,“ se je silil vmes Zgagogoj, „pomislimo, da je brakada lov s psi-braki. Brakada brez brakov bi bila prav taka kakor vojska brez vojakov.“

„Kaj pa!“ je zarenčal Bibolaz otresito. „Kdo je neki že slišal, da je treba psa za brakado na pujsa? Habakuk bi nam delal na lovu

samo napoto. Pes pri naši brakadi bi bil peto kolo pri biciklju. Dovolj prazne slame! Ako se brat Zgagogoj neče udeležiti naše brakade, pa ostani doma! Toda doma ostani tudi zvečer, ko bomo imeli koline tukaj pri Kašolizniku.“

Kako svetlo je gledal Bibolaz! Pričo napovedanih kolin je klonil Zgagogoju zoprvalni duh in tiho je požiral sline.

V nedeljo na vse zgodaj je stala strahovito oborožena „Nedeljska bratovščina“ na Kašoliznikovem dvorišču. Brat Hahalin se je postavljaval s starim pošgarskim rogom, Pipopuh pa s strašnim nožem za jelenji lov. Kmalu so se pogodili in plačali krčmarju prašiča.

Urno so privlekli pujsa iz njegovega hrama, ga zvezali in odpeljali krulečo divjačino na cizi proti lovišču. Tam so mu privezali pasji nagobčnik in pa kravji zvonec pod vrat, mu odvezali vezi na nogah in ga spustili po revirju. Brat Hahalin se je napihnil in zatrobil na rog:

Trara, trara,
se pošta pelja.

Bibolaz je svečano postavil vse brate in tudi sebe na stajališče. Nabili so puške. Veselo je trobil pošgarski rog, veselo se je razlegalo „zvonjenje brakade“. Pujs je zvonil s svojim kravjim zvoncem proti nižavi, se naturalistično povaljal v blatni luži in legel, kakor bi hotel prespati krasno nedeljsko jutro.

„Presit je,“ je dejal mesar Klobasar in ga pognal s šibo proti lovčem.

„Pujs beži kakor divja koza ali gams, (Capella rupicapra Blas. et Keys.),“ je mrmral profesor.

Burno je utripalo devet src, roke so se krepkeje oklenile pušk. Nemirno so obračali lovci glave, njuhali, se odkašljevali. Bibolaz je pihal, kakor bi prenašal skale, in je pljuval zdaj na levo, zdaj na desno, zdaj zopet naravnost predse, kakor jezna lama.

In počil je strel! O — kakor bi bilo treščilo! Sedem nedeljskih bratov je popadalo na hlače. Na nogah sta ostala le mesar Klobasar, ki je bil ustrelil, in pa profesor Plešoprask, ki si je bil ušesa zamašil z vato. Toda takoj so se zopet vzdignili lovci, zadonel je pošgarski rog in jelo je pokati iz dvocevk in trocevk, da je bilo kaj! Venomer so streljali strastni lovci, toda pujsu niso skrivili niti ene ščetine. Preplašen je dirjal naravnost proti Bibolazu. O kako se ga je prestrašil vrli načelnik! In kako so se tresle hlače njemu in tovarišem!

„Podivjal je!“ je kričal Pipopuh. „Stekel je divji merjasec!“

„Nagobčnika nima več!“ je vpil Bibolaz. „Bežimo!“

Vsi so bežali pred „steklim zdivjanim merjascem“; dolgi Pipopuh je vrgel svoj lovski nož in puško v koruzo, da bi tekel laglje. Le

mesar Klobasar je junaško počakal nevarnega pujsa, pobral Pipopuhov nož in z njim prerezal kruleči in cvileči divjačini nit življenja.

Polagoma so se zbrali nedeljski bratje in se vsi radostni in corpore vrnili domov. Zvečer so se veselili in navduševali pri pojedini. Največ pujsa je pojedel brat Zgagogoj, ki je bil prej tako hudo zabavljal brakadi brez braka.

RIBARSTVO

Ribarski spomini.

Piše P. Višnjani.

4.

In prav ta del Krke mi je bil dozdej neznan v športnem oziru. Ribarila sva jutraj s pernico in na kapa pod Šmihelom, divno stoječo župno vasjo. Do nje pelja romantična nova cesta na obeh strmih bregovih; ondi je vodni tok živahnejši.

Poletna vročina že dopoldne ni obetala posebnega uspeha. Res je bil prav klavrn, dasi sem videl nekaj velikih postrvi v vodi. Spremljajoči me ribič mi je pravil, da tu love večinoma le v mrežo in to s pravicato povodno gonjo ob nizki vodi. Več po vodi brodečih ljudi napodi ribe na gotovo mesto, kjer jih zajemo in polove z mrežo. Najemnik sam, žal, nima prav nič ribiškega veselja.

S kavalirskim dovoljenjem knežjega gozdarskega urada sva ribarila drugi dan v zgornjem delu Krke, od Zagradca do vasi Krke, in ta del reke je ribiški biser vse Krke.

Strogo športno je oskrbovan, negovan in varovan: čast komur čast!

Zapriseženi ribič in čuvaj sam ribari le s pernico ali na kapa. Ribarsko dovoljenje dobi vobče le malokdo; teden pred nama je ribaril dvorni svetnik z Dunaja, teden za nama poveljujoči general iz Gradca.

Ob zori smo bili pri reki. Po vodi bresti meni ni ugajalo, prepustil sem to prav rad strastnejšemu ribiču — sinu; sam sem ga opazoval z brega in že to mi je nudilo pravo ribarsko naslado, ali pa sem mestoma z brega ribaril na kapa v globljih delih vode.

Početkom so prijemale manjše postrvi — pod postavno mero pač ni bila nobena, vzrok so bile premale umetne muhe na svilnici. Ko sem zamenjal male pernice z večjimi, svetlejših boj, so prijemale tudi večje postrvi. Akotudi so bile že prej vse nad postavno mero 24 cm,

sem svetoval, da obdrži in spravi spremljajoči ribič v brento le najlepše, ko ravno isto dobo ni imel prave uporabe, oziroma odjemalca za nje, sam pa tudi nisem hotel kupiti ves plen. S pernico ulovljene ribe skoro niso prav nič ranjene, zopet oproščene in izpuščene žive gotovo dalje. Rajski užitek pa nudi ribiču kakor gledalcu ribarjenje s pernico, kjer je obilo rib, saj komaj vidna vrvica in šibka ribnica, ki se uprav zaokroži v boju s plenom, obvlada vsako še tako težko, še tako ljuto se borečo postrv. Ta boj med spretnostjo ribičevo in vztrajnostjo ujete ribe je rajska naslada ribiču samemu kakor tudi gledalcu. Tega čuta lovci ne poznamo na lovu. Na rahlo razburkano površino vode vrže ribič tanko vrvico, na katere koncu je še komaj vidna, za las debela, dva metra ali več dolga svilnica. Na tej svilnici sta pritrjeni navadno dve umetni muhi, ki, vladani po tresoči se ribnici, plavata prav kakor živi muhi. Strastno hlastne orjaška postrv po dozdevni mušici, mali trnček se ji zapne v trdo žrelo in zdaj nastane boj med njo in ribičem. Riba beži po vodi, se prekucuje, da — pol metra visoko se čestokrat vrže iz vode, da bi se otresla trnčka in se oprostila. — Ribič hladnokrvno vodi ta boj s šibico, mnogo tanjšo, kot vsak najfinejši bič in s komaj vidno vrvico! Navija vrvico na vretence, popušča zopet, ako riba beži; to toliko časa, da riba opeša.

Spremljevalec jo z mrežo, pritrjeno na drogu v vodi, pristane in vzdigne na suho. Kolikor večji plen, toli večja naslada in samozavest nad dobljeno bitko. Ta užitek, to strastno vznemirjenje smo okušali ta dan skoro pri vsakem lučaju. Spremljajoči ribič, dober praktik, je pristal vsako ujeto ribo; nerodnežu ali prehitremu se čestokrat primeri, da ravno pristanska mrežica ribiču plen izgubi in se riba odtrga z trnčka.

Do devetih dopoldan so prijemale postrvi, a tropična vročina je že po tej uri omejila uspeh ribarjenja s pernico, ribe so poiskale globokejše, hladnejše dele vodovja, in minila je takozvana „gladna ura“ (Freßstunde).

Ob bregu sem na malo mestih ribaril na kapa s skromnim uspehom. Pod kolesji mlinov, kjer je voda bolj drla, delajoč globoke tolmune, in pod jezovi sem ujel ne številen, pa tem večji plen, med tem do sedaj največjega klina.

Popoldan sva ribarila od polpetih do trde noči. Uspeh niti približno ni bil sličen zjutranjemu. Ker je bilo vodovje tekom dneva preveč razgreto, ribe niso bile tako živahne, kakor zjutraj v ohlajeni vodi.

Poizvedoval sem pri ribičih o **rakih**, žal, le z negativnimi uspehi, — o rakih ni več sledu v Krki. In „jaga dni“ smo dijaki pri Novem mestu navezavali polže — ocvrte ali ne — drugo golazen ali dišeče mesenine na palice, jo spuščali na plitvejših bregovih v Krko, Teško vodo ali potoček Šajsar — Bog mu odpusti greh, kdor je potok tako

krstil, pa saj imajo tudi v Kamniku svoj Šajspoh, brr — in smo čakali, kdaj se začne katera palic premikati, znamenje, da je rak pri vadi. Malo oprezno smo dvigali s krikom in vikom palice, na vsaki vadi je bil strastno zakleščen vsaj po en kleščar. Pravi orjaki so bili med njimi. In sedaj?! Poizveduje, piše se mnogo o njih, izpuščajo na novo importirane v vode, a ni ga menda bakteriologa, ki bi posvetil svoj čas študiranju zdravila proti njih kužni bolezni.



Iz ribarske mreže.



Postrvi. Pričelo se je drestenje potočnih postrvi. Dreste se prav živahno, ker voda ni ne prevelika, ne premajhna. Ako ostane tako, bo prav dobra drest. Letošnja suša je uničila dokaj rib. Upajmo, da se pomnože prav izdatno!

Pudob, 26. novembra 1911.

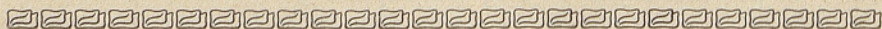
Ivan Krašovec, ribič, Stari trg pri Rakeku.

Postrvi love jerebice? Letos je bila v hrastniškem potoku ulovljena srednja postrv, ki je imela v sebi celo nogo s prsti in kremplji. Poizvedovanje je seveda dognalo, da ni potegnila riba cele jerebice v potok, ampak da je vrgel nekdo, ki je ptiča pripravljaj za večerjo, noge in druge odpadke v vodo. *M. R.*

Glavatica. Iz Vipave nam poročajo „izredni“ dogodek, da je ujel ribič hotelirja Wasmayerja dne 29. novembra 91 cm dolgo in okoli 8 kg težko glavatico, (Lachsforelle) tik trga v potoku Vipavi. Odkar ljudje pomnijo, niso ujeli v Vipavi nobene tako velike ribe. Poročilo pravi dalje, da je imela riba močne, dolge zobe in tako širok „gobec“, da bi dejal lahko pest vanj. Ribič jo je baje že več let opazoval in zasledoval, pa je ni mogel nikdar ujeti, ker se je držala pregloboko. Pred nekaj leti so tudi drugi ljudje opazovali ravnotam dvoje postrvi, ena je bila še veliko večja, kakor dne 29. novembra ujeta. Ribič je cenil to glavatico na 30—40 let; vendar je bilo njeno meso zelo okusno in mastno. Jedli so jo v hotelu „Adriji“; poročilo sicer ne poroča, da so ribo pošteno „zalili“, ali to je samoobsebi umevno, ker „riba mora plavati“, in Latinec pravi, da je riba v tretji vodi strup (Piscis in tertia aqua venenum). Ribso so tudi fotografirali. — Dosihmal je vse v redu. Nas veseli, da so v Vipavi še tako velikanske glavatice, in gotovo bi tudi zaklicali vrlemu ribiču prav krepek Petrov nazdar, če bi jo bil ujel vsaj poldrugi mesec poprej ali pa vsaj poldrugi mesec pozneje. — Po ukazu c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 24. julija 1904., št. 13.972, dež. zak. št. 14, ki dopolnjuje ozir. prenareja točki 1. in 2. člena II. ukaza z dne 9. junija 1890 l., št. 1473/pr. dež. zak. št. 17, o prepovedanem lovskem času za nekatere ribje vrste, se od 16. oktobra do 15. januarja ne smejo loviti postrvska plemena, ki se dreste pozimi. Vrhutega je pa po ravnokar navedenem ukazu z dne 9. junija 1890, št. 1473/pr. ribolov in rakolov prepovedan v Vipavi prav ta čas. — Ne moremo si kaj, da ne bi grajali javno takega nepostavnega in naravnost kvarnega zgleda, ki nam ga je dal ribič Jakob Petrič*. Ker je v Vipavi jako mnogo glavatic, bi pač svetovali temu staremu ribiču, ki bi mu morale biti vse postavne določbe, posebno pa prepovedane dobe pač popolnoma dobro znane, da se jih drži za prihodnje strogo, ker bi morali sicer drugače nastopiti. Čemu se neki trudimo in priobčujemo v vsaki števil. „Lovca“ ribarski koledar, če se navzlic temu gode take nepostavnosti. Upamo pa, da te vrstice ne bodo ostale glas vpjočega v puščavi.

Dr. J. P.

* Gl. Laibacher Zeitung z dne 15. dec. 1911, str. 287.



Lovski koledar za mesec januar.

V lovopustu so :

Na Goriškem :

Divji kozel, divja koza, divji kozliček, divja kozica, srna, srnjaček, srnica; zajec od 15. januarja dalje; divji petelin, divja kokoš, ruševac, ruševka, poljska jerebica in prepelica.

V Istri :

Divji kozel, divja koza, divji kozliček, divja kozica, srna, srnjaček, srnica; zajec od 15. januarja dalje; divji petelin, divja kokoš, ruševac, ruševka; poljska jerebica od 15. januarja dalje; prepelica;

Na Koroškem :

Kozorog, jelen, divji kozel, divja koza; divji kozliček, divja kozica, srna, srnjaček, srnica; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

Na Kranjskem :

Jelen, damjak (lanjec); divji kozel, divja koza, divji kozliček, divja kozica, srna, srnjaček, srnica; poljski in planinski zajec od 16. januarja dalje; divji petelin, divja kokoš, ruševac, ruševka, poljska jerebica in prepelica.

Na Štajerskem :

Jelen od 16. januarja dalje; divji kozel, divja koza, divji kozliček, divja kozica, divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

V Trstu in okolici :

Divji kozel, divja koza, divji kozliček, divja kozica; srna, srnjaček, srnica; zajec od 15. januarja dalje; divji petelin, divja kokoš, ruševac, ruševka, prepelica in poljska jerebica.

Ribarski koledar za mesec januar.

Loviti se ne smejo :

Na Goriškem :

Rak (samec in samica).

Na Koroškem :

Menki, potočni raki in koščaki.

Na Kranjskem :

Vsa postrvska plemena, ki se drste pozimi, to je potočne in jezerske postrvi, in pa potočne zlatarčice do 15. januarja; žlahtni raki ali jelševci (izvzemši koščake).

Na Štajerskem :

Losos in potočni raki.

Opomba. Za Istro in Trst z okolico ni nikakih ribarskopравnih določb.

Pogin roparicam!

Najuspešnejše sredstvo za zastrupljanje lisic in drugih roparic je — **stihnin**. Če ga prav uporabljáš, je uspeh zajamčen. Ta izredno hudi strup, kakor tudi **arzenik** in **arzenikovo milo**, ki ga rabijo entomologi, ter vsi drugi v tehnične namene služeči strupi se dobivajo proti izkazu oblastvenega dovoljenja pri

„**ADRIJI**“,

drogeriji in koncesijovirani prodajalnici strupov,
v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5.

Dobe se tudi nalašč za lisice prikrojene kroglice!

Žive zajce, fazane, jerebice, uharice

za lov v kolibah, potem vsakovrstno živo divjačino priznano
najboljše in najmočnejše kakovosti oddaja

F. Živse nasl., Pilz, izvoz divjačine, Tropava.

Kupuje vsakovrstne živali in živo divjačino.

Najstarejša češka trgovina s kožami

F. VLK v PLZNU (Češko)

priporoča najfinejše potovalne in lovske kožuhe, hlače iz
ovčine in iz usnja divjih maček, ter odeje za vozove in sani.

Prevzema vsa krznarska dela!

Kupuje vse vrste kožuhovin!

Strojarnica

Vse v največji izberi in po najnižjih cenah!

Barvarnica

Izdajatelj: „Slovensko lovsko društvo“. — Odgovorni urednik: Anton Martinc.
Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani.



ALBIN SCHWEITZER

preparator in dermoplastik
v LJUBLJANI, Kapitalska ulica šte. 5

se priporoča gg. lovcom

za prepariranje vsakovrstnih živali.

Delo ceno in brez konkurence naravno!

PRIPOROČILA:

Z Vašim delom sem zadovoljen, je prav čedno.
Dr. Iv. Lovrenčič.

Gospodu Albinu Schweitzer-ju v Ljubljani.
S petelinom, ki ste mi ga nagačili, sem zelo zadovoljen.
Ljubljana, 17. marca 1909. Stanko Rudež.

Ludovik Borovnik, puškar v Borovljah (Ferlach)



Prilporeča najmodernejše puške
za lov, dvocevke, rlsanice,
trecevkke

Manlicher-repetirke, pripravnne
za lov z najboljšim strelnim
učinkom

Manlicher-Schönauder-repetirke. Browning-pištrole,
kakor pištrole zistem „STEYR“, zrna 6.35 in zrna 7.65
z originalnimi cenami. — Priporoča se tudi za izdelovanje novih
kopit in novih cevi. Popravlja vsakovrstne stare puške po najnižjih cenah.

JOSIP ROJINA LJUBLJANA

Krojačnica za gospode.

Elegantne obleke.

Najnovejši kroj.

Priporoča vsakovrstnih športnih, lovskih oblek in lovskih uniform.

V zalogi najfinejše, angleško, trpežno blago.

Elegantne promenadne obleke in uniforme vseh vrst.

Točna, solidna in hitra postrežba.



Cene zmerne. Postrežba točna.

JULIJA STOR

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5
poleg Mestne hranilnice.

Največja zaloga moških, ženskih
in otroških čevljev iz najboljših
== tovaren, domačih in tujih. ==

Lovcem priporoča pristne
gojserske gorske čevlje.

Pozor g. lovci!

Za nagačanje raznovrstnih živali se priporoča

IVAN ROBIDA

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 22.

Fina strokovnjska izvedba. Najnižje cene. Na
željo odnašam in donašam tudi sam domov; zado-
strie naročilo z dopisnico.

Viktor Herfort,

preparator,

Stanko Vrazov trg 1-

v Ljubljani poleg šenčpetrskega mostu
se priporoča za prepariranje vsakovrstnih živali.
Delo solidno in izborno. — Cene nizke.

Mnogo priznanj od različnih zavodov in
lovcev na razpolago.

Fr. Ševčik, puškar

Ljubljana ==

Židovska ulica št. 8.



Velika zaloga pušk in samokresov najnovejšega sistema,
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških
strogo preizkušenih pušk z najboljšim strelnim učinkom. Posebno se priporočajo moje obširne
znane lahke trocevice s Kruppovimi cevmi in puške brez petelinov za brezdimni smodnik.
Novo! Avtomatične Brovning-puške, kalib. 16 in 12, z neprekosljivim strelnim učinkom.
Avtomatične Brovning- in Steler-pištole. Velika zaloga vseh lovskega potreb-
ščin po najnižjih cenah. Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevo zastoj in poštne preste.

IV. BONAČ

Knjigoveznica, kartonaža, trgovina papirja

== pisarniških potrebščin itd. ==

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Vzorci in ceniki papirja na razpolago.